

Haïti Nieuws december 2013

Crisis vanwege verkiezingen

De Amerikaanse regering heeft, vanwege de het verergeren van de crisis die ontstaan is rond de verkiezingen, een speciale gezant naar Haïti gestuurd, Joël Danies. Hij moet zijn regering een beter inzicht verschaffen in de huidige situatie. Danies begrijpt niet waarom er voor de Amerikaanse ambassade een betoging georganiseerd werd. Er is immers geen geschil tussen het Amerikaanse en Haïtiaanse volk.

Danies is geboren in Jacmel en spreekt vloeiend Creool. Tijdens zijn verblijf zal hij gesprekken voeren met parlementariërs en leden van de regering. Hij hoopt met dit officieel bezoek het gesprek tussen de oppositie en de regering te bevorderen. Een dergelijk gesprek tussen deze hoofdrolspelers vindt hij onontbeerlijk voor het vinden van een compromis. De Amerikaanse regering is bereid, als beide partijen hiermee akkoord gaan, haar diensten aan te bieden om een oplossing van de crisis makkelijker te maken. Zelfs als de regering fouten heeft gemaakt, wil dat niet zeggen dat onderhandelen onmogelijk is.

Vertrek van de president is geen optie. De VS willen dat zijn mandaat van vijf jaar wordt gerespecteerd. Bij de laatste verkiezingen heeft het volk daarmee ingestemd.

De steun van de Amerikaanse regering aan president Martelly is terecht, vindt Danies, vanwege de resultaten die de regering in de laatste maanden bereikt heeft. Haïti gaat vooruit en de relatie tussen de Haïtiaanse en Amerikaanse regering zijn hartelijk. (RM)

Voorzitter Nationale Vergadering bekritiseert president

De voorzitter van de Nationale Vergadering, Dieuseul Simon Desras, uit bij de opening van de bijzondere zitting van 22 november ongemeen felle kritiek op de president. 'De president van de Republiek overtreedt openlijk de wet en de grondwet...hij benoemt rechters... hij trekt zich niets aan van de verkiezingstermijnen...hij bewapent burgers...hij maakt dat misdadigers vrijkomen... hij is onophoudelijk een bedreiging voor de democratie. Het staatshoofd wil geen verkiezingen. Hij wil regeren per decreet'. Desras noemt de problemen bij de overheidsorganen: veel vervullen hun taak niet naar behoren'.

De voorzitter spreekt over de betogingen tegen de regering, die plaatsvinden 'in de straten van Cap-Haïtien, Port-au-Prince en Les Cayes. Burgers vallen overheidsgebouwen aan, symbolen van de macht die bang is voor de rechten en vrijheid van het volk.' (LM)

De verkiezingen blijven een twistpunt tussen het parlement en de president. De oppositie verwijt Martelly dictatoriaal gedrag. (RM)

Betogingen tegen president

18 november. De betoging tegen de president van enkele duizenden verloopt deze keer zonder problemen. De deelnemers roepen leuzen tegen Martelly en zijn gezin. Ze zingen: 'Vader een dief, de zoon een dief'. Op Champ de Mars houdt een senator een rede, waarin hij Martelly nog twee dagen tijd geeft om af te treden. Om dit te bereiken, roept hij de aanwezigen op tot burgerlijke ongehoorzaamheid. Op 29 november zal er opnieuw gedemonstreerd worden.

Wanneer na afloop enkele betogers weigeren het plein te verlaten en proberen naar de vlakbij gelegen ruïnes van het paleis te trekken, verdrijft de politie hen met traangas.

Ook in Pétiön-Ville echter demonstreren enkele honderden personen om te getuigen van hun steun aan de president: 'Martelly pour 5 ans, Martelly à vie'. Met muziek trekken ze door de stad. Ook tegenstanders van de president houden er hun demonstraties. Met moeite kan de politie voorkomen dat de twee groepen elkaar treffen.

In Vertières versloeg op 18 november 1803 Dessalines de Franse troepen, het eind van de Franse overheersing. Ieder jaar wordt dit op dezelfde plaats feestelijk herdacht. Ook dit jaar is,

zoals gebruikelijk, ook de president hierbij aanwezig. Duizenden van zijn aanhangers betuigen hem hun steun. De burgemeester roept zijn stadgenoten op een eind te maken aan hun onderlinge ruzie die, zoals hij zegt 'het bestaan van het Haïtiaanse volk bedreigt'. De president doet een appel op iedereen om samen te strijden tegen de werkelijke vijanden van het Haïtiaanse volk: de armoede en de onderontwikkeling. Hij hekelt de politici die zich democraat noemen en concrete plannen hebben, maar zich als enig doel stellen de regering dwars te zitten. 'Dialoog en verdraagzaamheid moeten onze gids zijn om, wat onze voorouders ons hebben nagelaten, waard te zijn'. Op zijn weg terug naar Cap-Haïtien, die hij te voet aflegt, lopen duizenden met hem mee.

Bij betogingen tegen de regering elders in het land worden zes mensen gewond door kogels die de politie op de demonstranten afschiet. Kinderen tussen drie maanden en zes jaar moeten in het ziekenhuis worden opgenomen wegens benauwdheid ten gevolge van het traangas dat de politie gebruikt.

Ook elders krijgen tegenstanders van de regering weinig kans om te demonstreren bij gelegenheid van de herdenking van de slag om Vertières. Ordetroepen houden de meeste volkswijken, waar de bevolking zich gereed maakt om te demonstreren, onder controle. Telkens als er een groep gevormd wordt, wordt die uit elkaar gedreven. (RM, USH)

Jacht op Haïtianen

Ondanks wereldwijde kritiek worden Haïtianen uit de Dominicaanse Republiek verjaagd.

Het lijkt er op dat de uitspraak van het Constitutionele Hof voor Dominicanen een vrijbrief betekent. Wanneer op 23 november een Dominicaans echtpaar wordt vermoord, geven Dominicanen Haïtianen hiervan de schuld. Om de woede van de Dominicanen te ontsnappen vluchten tussen 250 en 300 mannen, vrouwen en kinderen naar de grens. Minstens een Haïtiaan wordt het slachtoffer van een lynchpartij.

In Neyba, in het zuidwesten, geven ultranationalistische Dominicanen zich uit voor leden van de immigratiedienst en zetten Dominicaanse werkgevers onder druk om alle Haïtianen die bij hen werken aan hen uit te leveren. 803 Haïtianen, waaronder 142 kinderen, vluchten de bergen in om vandaar de Haïtiaanse grens te bereiken

Als protest tegen de uitspraak van het Constitutionele Hof worden in Pétion-Ville voor de Dominicaanse ambassade barricades opgericht en in brand gestoken.

CARICOM, de Caribische handelsgemeenschap, schort de onderhandelingen op die er toe moeten leiden dat ook de Dominicaanse Republiek hiervan deel gaat uitmaken. Ze noemt de beslissing van het Constitutionele Hof 'xenofobisch en racistisch'.

Een delegatie van de Inter-Amerikaanse Commissie voor de Mensenrechten stelt van 2-6 december een onderzoek in naar de gevolgen van het besluit van het Hof. 'De beslissing van het Constitutionele Hof roept de vraag op of de Staat de internationale overeenkomsten die ze gesloten heeft wil respecteren'.

Volgens het Europese Hoge Commissariaat voor de vluchtelingen eist internationale wetgeving dat allen die door arrest 168-13 getroffen zijn hun nationaliteit terugkrijgen.

President Medina heeft de veiligheidsdiensten opgeroepen om confrontaties aan de grens te vermijden. Hij dringt er bij de militairen en de immigratiedienst op aan zich niet te laten verleiden in te gaan op provocaties, maar beheerst op te treden om escalatie te voorkomen.

De oud-president Hipolito Mejia zegt bedroefd te zijn en zich te schamen over het oordeel 168-13 van het Constitutionele Hof die Dominicanen van Haïtiaanse oorsprong de Dominicaanse nationaliteit ontnemt. Hij vindt deze beslissing 'schandalig en ontrend'. Ze schaadt de plaats die de Dominicaanse Republiek in de wereld inneemt in ernstige mate. Dat de inter-Amerikaanse commissie voor de mensenrechten naar de Dominicaanse Republiek gaat bewijst dat de situatie zeer ernstig is. (RM, USH)

De moeizame relatie tussen beide buurlanden

De relatie tussen Haïti en de Dominicaanse Republiek is al lang problematisch.

Tot de vrede van Rijswijk (tussen Spanje en Frankrijk, 1697) behoort het eiland Hispaniola aan Spanje. In 1697 wordt het westelijk deel aan Frankrijk toegewezen, de rest blijft Spaans. Rond 1800 komt het hele eiland Franse handen.

Als Haïti in 1804 onafhankelijk wordt zijn het nu de Haïtianen en de Dominicanen die de strijd voortzetten. Nu eens zijn de Dominicanen die in het oostelijk deel aan de macht zijn, dan weer de Haïtianen. De Haïtiaanse presidenten Boyer, (1822 –1844) neemt met zijn leger de hoofdstad Santo Domingo in en regeert vanaf dan ook over het oostelijk deel van het eiland. In 1844 wordt in het oostelijk deel van het eiland de onafhankelijke Dominicaanse Republiek, maar vanuit Haïti wordt Spanje om hulp gevraagd.

Berucht is de massamoord op Haïtiaanse boeren onder dictator Trujillo (1930/1961). Deze laat, naar aangenomen wordt om racistische motieven, volgens schatting 10.000 – 15.000 Haïtianen vermoorden. Door onteigening zijn zij hun land in Haïti kwijtgeraakt en trekken begin 20^e eeuw naar het buurland om er te werken op de uitgebreide suikerrietplantages.

Regelmatig zijn er conflicten tussen beide bevolkingsgroepen, die uitlopen op moord. In 2000 worden zes Haïtianen vermoord, niemand is bereid hun een waardige begrafenis te geven.

Haaks op dit alles staat de royale hulp die, na de aardbeving van 2010, vanuit het buurland Haïti binnenstroomde. Er zijn Dominicaanse organisaties die kritiek hebben op het beleid van hu regering en Haïtianen helpen.

Regeringscommissaris Francisco René vervangen

11 november: advocaten in toga lopen zeven keer om het gerechtsgebouw heen en eisen zingend het onvoorwaardelijke aftreden van de regeringscommissaris (te vergelijken met onze hoofdofficier van justitie). ‘We zeggen NEE tegen willekeur. Geen enkele advocaat kan gearresteerd worden, tenzij op heterdaad betrapt’. Ze doelen op de onrechtmatige arrestatie van Mr. André Michel, de jurist die de echtgenote en zoon van de president heeft aangeklaagd wegens fraude en andere zaken. In opdracht van de regeringscommissaris Mr. Francisco René werd hij gearresteerd, omdat hij de politie zou hebben verhinderd zijn auto te onderzoeken.

Twee dagen later verschijnt er een gezamenlijk communiqué van de minister van Justitie en de Dekan van de Orde van Advocaten waarin wordt gemeld dat besloten is Mr. Francisco René uit zijn functie te ontslaan. Het communiqué meldt bovendien dat de staking, die begon daags na de arrestatie van Mr. André Michel, is beëindigd. Mr. René is niet langer dan drie maanden en zeven dagen regeringscommissaris in Port-au-Prince geweest. Zijn positie werd onhoudbaar.

Volgens het communiqué verplichten de twee partijen zich om voor januari 2014 een groot aantal strafdossiers af te leggen, met als doel het aantal gevallen van preventieve hechtenis te verminderen. André Michel wordt niet meer vervolgd en mag weer zijn beroep uitoefenen.

Michel heeft een persconferentie belegd om de mensen die hem gesteund hebben te bedanken. (RM, HP)

Het vliegveld van Cap-Haïtien

Het ministerie van Openbare Werken wil deze maand de werkzaamheden aan het vliegveld van Cap-Haïtien hervatten. In 2010 is begonnen het twee internationale vliegveld geschikt te maken voor grotere vliegtuigen, maar het werk werd stilgelegd omdat de overheid in gebreke was gebleken met betaling aan de uitvoerende ondernemingen. De staatssecretaris zegt dat alle bescheiden naar de Venezolaanse instelling zijn gestuurd, die de bouw van het vliegveld financiert. Nu kunnen de terminal en de controletoren gebouwd worden. Voor de bouw heeft

Venezuela 33 miljoen dollar toegezegd. De landingsbaan van het vliegveld van Cap-Haïtien is 2.500 m. langer dan die van Port-au-Prince.

Kerstboodschap van Haïtiaanse bisschoppen

Bij gelegenheid van het komend kerstfeest richt de bisschopsconferentie zich tot het volk met een boodschap waarin zij de onverdraagzaamheid veroordeelt, die 'typisch is voor de manier waarop de Haïtiaanse burger zich gewoonlijk gedraagt'. Ze hekelt de schijnheiligheid die het politieke leven verziekt. Opnieuw roept ze op tot een dialoog. 'Hoe kunnen we het land weer opbouwen zonder de wrok uit ons hart te verbannen, zonder te proberen om de conflicten die ons verdelen op te lossen? Hoe kan dat lukken zonder een nationale dialoog te organiseren om onze onenigheid en tegengestelde opvattingen te veranderen in kracht'.

'De boeren moeten geholpen worden, de jeugd moet kunnen hopen op een betere toekomst. Dat is de enige manier om de emigratie van waardevolle mensen tegen te gaan'.

Internationale dag voor de mensenrechten

De viering van de dag voor de mensenrechten is voor de Amerikaanse ambassade aanleiding om opnieuw te bevestigen dat de VS Haïti blijven helpen de hardnekkige problemen rond de mensenrechten op te lossen. De ambassade noemt er een paar: de mensenhandel, de lange preventieve hechtenis en de corruptie. 'We ondersteunen de inspanningen van de regering om die op te lossen en ook andere die de mensenrechten betreffen'.

Volgens rapport 2013 over mensenhandel dienen 150.000 tot 500.000 kinderen als huisslaafjes bij particulieren in het hele land. 'Behalve dat hier sprake is van dwangarbeid, worden deze kinderen vaak slachtoffer van lichamelijk en seksueel geweld, worden ze gedwongen seksuele handelingen te plegen of ondergaan ze allerlei vormen van mishandeling door leden van het gezin waarin ze verblijven'.

'Wanneer deze kinderen worden weggestuurd of weten te ontsnappen, gaan ze deelmaken van het leger staatkinderen. Om in leven te blijven worden ze gedwongen te bedelen, zich te prostitueren of lid te worden van een van de jeugdbendes'.

De veel te lange preventieve hechtenis is volgens Minustah een etterende wond in het justitieapparaat. Het is er een van grootste problemen. Van alle gevangenen zit 80% in preventieve hechtenis, in Port-au-Prince zelfs 90,48%. Mogelijk onschuldigen moeten cellen delen met veroordeelden. Ieder heeft niet meer dan 0.6 m² tot zijn beschikking, terwijl dat volgens de internationale norm 4,5m² zou moeten zijn.

Het Bureau Burgerbescherming (OPC) telt momenteel 3.557 gevangenen, terwijl er maar voor 1.000 plaats is. (RM)

Verkiezingen

10 december. De communicatieafdeling van het paleis maakt bekend dat de president de nieuwe kieswet, die onlangs door het parlement is goedgekeurd voor publicatie naar *Le Moniteur* is gestuurd, het officiële orgaan van de Republiek. Na publicatie wordt de wet van kracht.

Volgens deze wet komt er nu in elk van de elf departementen een centrum waar de stembiljetten en de processen verbaal worden verzameld en de uitgebrachte stemmen worden geteld. In de provincie komen meer plaatsen waar stemgerechtigden hun stem kunnen uitbrengen.

Nu zullen de politieke partijen bereid moeten zijn tot overleg om een klimaat van vertrouwen te scheppen dat nodig is om ernstige problemen tijdens de verkiezingen te voorkomen. (RM)

